

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.114.2024

Katowice, dnia 9 lutego 2024 r.

Rada Gminy Rudziniec

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XCVIII/567/2024 Rady Gminy Rudziniec z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie zamiaru przekształcenia oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Poniszowicach w oddział Przedszkola Publicznego w Poniszowicach, w całości, jako sprzecznej z art. 89 ust. 1 w zw. z art. 89 ust. 9 i art. 94 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 11 stycznia 2024 r. Rada Gminy Rudziniec podjęła uchwałę Nr XCVIII/567/2024 w sprawie zamiaru przekształcenia oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Poniszowicach w oddział Przedszkola Publicznego w Poniszowicach.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 89 ust. 1 i 9 ustawy.

Analizowana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 12 stycznia 2024 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona w całości niezgodna z prawem.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi stosowany odpowiednio art. 89 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym szkoła publiczna (a zatem również przedszkole – por. brzmienie art. 4 pkt 1 ustawy), może być przekształcona z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący. Przy tym zgodnie z dalszą częścią ww. przepisu: *organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przekształcenia, zawiadomić o zamiarze przekształcenia szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu*. Uchwała podejmowana na podstawie art. 89 ust. 1 zdanie drugie ustawy stanowi zatem tzw. uchwałę intencyjną, która – w odróżnieniu od finalnej uchwały w sprawie przekształcenia - ma jedynie charakter informacyjny.

Jednakże w opinii organu nadzoru Rada dokonała nieprawidłowej wykładni art. 89 ust. 1 w zw. z art. 89 ust. 9 ustawy, poprzez uznanie, że w analizowanej sprawie możliwe jest przekształcenie oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w oddział przedszkolny.

Zgodnie bowiem ze stosowanym odpowiednio art. 89 ust. 1 i 9 ustawy, jednostką oświatową, która może podlegać przekształceniu, jest szkoła lub przedszkole. Oddział przedszkolny w szkole podstawowej nie jest natomiast samodzielną jednostką organizacyjną systemu oświaty, lecz stanowi integralną część szkoły, w której skład wchodzi. Nie jest więc możliwe przekształcenie samego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, i to w dodatku w oddział innego przedszkola, czyli odrębnej jednostki organizacyjnej w rozumieniu Prawa oświatowego. Żaden przepis Prawa

oświatowego nie daje uprawnienia do przekształcenia oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w oddział przedszkolny w publicznym przedszkolu prowadzonym przez jednostkę samorządu terytorialnego. Jeżeli celem uchwałodawcy było wyodrębnienie jednostki funkcjonującej dotychczas jako oddział przedszkolny w szkole podstawowej i następnie "włączenie" go w obręb innej jednostki (tu: przedszkola), to w opinii organu nadzoru powinno to nastąpić na skutek przekształcenia szkoły podstawowej, poprzez likwidację oddziału przedszkolnego. Następnie w przedszkolu publicznym może zostać utworzony dodatkowy oddział przedszkolny. Utworzenie oddziału przedszkolnego w przedszkolu nie wymaga dokonania przekształcenia przedszkola.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Dodatkowo wskazać należy, że w § 1 analizowanej uchwały wskazano niewłaściwy termin planowanego przekształcenia, tj. 1 września 2024 r. Zgodnie z art. 89 ust. 1 i 9 ustawy, przekształcenia można dokonać z końcem roku szkolnego. Natomiast przepis art. 94 ustawy stanowi, że rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy – z dniem 31 sierpnia następnego roku. Za planowany dzień przekształcenia należało zatem przyjąć dzień 31 sierpnia 2024 r.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XCVIII/567/2024 Rady Gminy Rudziniec z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie zamiaru przekształcenia oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Poniszowicach w oddział Przedszkola Publicznego w Poniszowicach - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz

Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego